

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Teja Škufca

Razlogi za ponovno popularizacijo narodnozabavne glasbe: analiza občinstva

Diplomsko delo

Ljubljana, 2014

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Teja Škufca

Mentor:izr.prof.dr. Peter Stanković
Somentor: doc.dr. Dejan Jontes

Razlogi za ponovno popularizacijo narodnozabavne glasbe: analiza občinstva

Diplomsko delo

Ljubljana, 2014

Razlogi za ponovno popularizacijo narodnozabavne glasbe: analiza občinstva

V svojem diplomskem delu sem želela najti vzroke ponovne popularizacije narodnozabavne glasbe. To popularizacijo sama povezujem s hibridizacijo samega žanra s popom, kar sem želela preveriti tudi pri poslušalcih. To sem opravila s poglobljenimi intervjuji. Najprej sem se odločila predstaviti pomen glasbe za človeka na sploh, razvoj narodnozabavne glasbe – razvoj sem opredelila v treh valih od Avsenikov in Slakov, preko turbofolka do današnje popularizacijske oblike, ki vključuje stare elemente, kot so narodna noša, pretežno moške zasedbe ipd. V nadaljevanju sem opredelila tudi njeno modernizacijo ter hibridizacijo s popom. Slednji pojav sem primerjala s hibridizacijo country glasbe v ZDA ter folk glasbe v Španiji. Kot primer moderniziranega delovanja narodnozabavnega ansambla sem se odločila opisati ansambel Modrijani, ki služijo kot prikaz delovanja modernega, hibridiziranega ansambla. Osrednji in najpomembnejši del naloge so poglobljeni intervjuji s poslušalci narodnozabavne glasbe. Želela sem dobiti globlje odgovore o njihovih vzrokih poslušanja narodnozabavne glasbe, poleg tega pa me je zanimalo tudi, kako je to povezano z okoljem v katerem so odraščali, kaj menijo o drugih zvrsteh, ali se udeležujejo koncertov drugih zvrsti, koliko menijo, da je narodnozabavna glasba pomembna za poistovetenje s slovenstvom ipd.

Ključne besede: slovenska narodnozabavna glasba, žanri, glasbni okus, popularizacija, hibridizacija.

Grounds for re-popularization of slovenian folk music: analysis of audience

In my thesis I wanted to find the causes of re-popularization of slovenian folk music. This re-popularization is associated with a hybridization of the folk music with the pop(ular) genre. This starting premise was explored through interviews with the audience, building on the importance of music for people in its widest sense, to the profession and development of Slovenian folk music in three waves - from turbofolk to today's forms that include certain traditional elements such as national costumes and a predominantly male gender structure in bands etc. First I present the importance of music for people in general, the development of folk music - I have identified it in three waves from Avseniki and Slak, through »turbofolk« to today's forms, which includes the old elements such as national costume, predominantly male occupation, etc. I further explored folk music modernization and hybridization with pop music and parallel it with comparable phenomenons of folk and pop music hybridization in the United States and Spain, respectively. As an example of the modernized, hybridized folk ensemble, I describe the ensemble Modrijani. The central and most important part of the research are in-depth interviews with listeners of folk music and their reasons for enjoyment of slovenian folk music. I further connected these accounts to the environment in which the interwees grew up, their opinion of other music genres, attendance of music concerts, and the feel of connection with and identification to 'slovene-ness' through the listening of folk music.

Key words: slovenian folk pop music, genre, music preferences, popularization, hybridization.

KAZALO

1	UVOD	5
2	GLASBA IN NJEN POMEN	6
2.1	GLASBENI OKUS.....	8
2.2	NARODNOZABAVNA GLASBA.....	9
2.3	POJAV HIBRIDA NARODNOZABAVNE IN POP GLASBE.....	12
2.4	MODERNIZACIJA NARODNOZABAVNE GLASBE	13
2.5	ANSAMBEL MODRIJANI	14
3	ANALIZA	15
3.1	METODA	15
3.2	ANALIZA INTERVJUJEV	17
3.2.1	Splošne ugotovitve	17
3.2.2	Narodnozabavna glasba kot sredstvo za sprostitev	18
3.2.3	Narodnozabavna glasba ni manjvredna ter postaja popularna	18
3.2.4	Prireditve oziroma (družinska) srečanja z narodnozabavno glasbo kot priložnost za druženje.....	19
3.2.5	Narodnozabavna glasba obuja spomine iz otroštva in nacionalno zavest.....	20
3.3	UGOTOVITVE	20
4	SKLEP.....	23
5	LITERATURA.....	25
	PRILOGE	28
	PRILOGA A - Intervju Anja.....	28
	PRILOGA B – Intervju Brigita	30
	PRILOGA C – Intervju Jožica	32
	PRILOGA Č – Intervju Katja 1.....	34
	PRILOGA D – Intervju Katja 2	36
	PRILOGA E – Intervju Klemen.....	37
	PRILOGA F – Intervju Mitja	39
	PRILOGA G – Intervju Rok	41
	PRILOGA H – Intervju Urša	43

1 UVOD

V zadnjih nekaj letih sem, še posebej med poletnimi meseci, v času veselic, večkrat (predvsem zavoljo socialnih omrežij) od prijateljev slišala navdušenje nad ansambloma Modrijani, Gadi in drugimi podobnimi. Evforija, ki je nastala, mi je vzbudila radovednost, da raziščem od kje takšno navdušenje nad tovrstnimi ansambli. Še preden sem se dokončno odločila za temo diplomskega dela, sem poslušala nekaj tovrstnih pesmi. Moram priznati, da sem bila presenečena. Veliko pesmi je netipičnih, ne pojavljajo se več le v obliki polke in valčka, drugačna so besedila. Presenetilo me je tudi dejstvo, da velikokrat nastopajo v narodnih nošah, prisotnega pa ni (skoraj) nobenega pomanjkljivo oblečenega dekleta, kot smo bili po navadi navajeni pri »turbofolk« zasedbah.

Za cilj diplomske naloge sem se tako odločila analizirati sam pojav narodnozabavne glasbe, kako se je glasba na sploh, še posebno pa narodnozabavn, razvijala. Zanimala me bo tudi raziskava njene (ponovne) popularnosti pri mladih. S tem bom skušala raziskati en majhen del fenomena sodobne narodnozabavne glasbe, kateremu smo v zadnjih nekaj letih lahko priča. Še posebej je pri tem zanimivo to, da vključuje (predvsem) mlade poslušalce, saj se načeloma narodnozabavno glasbo povezuje s starejšim občinstvom.

Raziskava bo opravljena skozi poglobljene intervjuje mladih poslušalcev tovrstne glasbe, ki intervjuvancu omogočajo bolj poglobljeno razpravo o tematiki, kot na primer anketni vprašalnik. V nalogi bom predstavila oziroma iskala razloge za ponovno priljubljenost le z nekaj vidikov, saj bi za pogled iz vseh vidikov potrebovala veliko obširnejšo nalogo.

V teoretskem delu naloge bom najprej opredelila pomen glasbe na sploh, glasbeni okus in njun pomen v družbi. V nadaljevanju bom naredila zgodovinski pregled narodnozabavne glasbe in tipologijo le-te. Tu bom na kratko nakazala na priljubljenost nekoč, od začetka z Avseniki, do kasnejših različic v obliki turbofolka in sedanje »moderne« oblike, ki se v mnogih vidikih prepletajo s popom. To vodi v poglavje pojava hibrida med narodnozabavno glasbo in popom. Veliko pesmi in tudi vedenje glasbenikov, kot že rečeno, namreč spominjajo na pop glasbo. Ta pojav pa lahko primerjam tudi s country glasbo, ki se ravno tako meša s popom, in špansko folk glasbo, ki se meša z rock glasbo. Od tu bom nadaljevala v poglavje o modernizaciji narodnozabavne glasbe. Zajela bom elemente, v katerih se kaže ta »modernost«. V zadnjem poglavju teoretičnega dela bom zajela še predstavitev ansambla Modrijanov, ki so primer tovrstnega »modernega« ansambla. Predstavila bom njihovo delovanje, kaj o njih menijo drugi glasbeniki ter kje in kako se kaže njihova popularnost.

V zadnjem, empiričnem delu bom analizirala opravljene poglobljene intervjuje s poslušalci narodnozabavne glasbe. Podala bom nekaj ključnih ugotovitev, ki kažejo na nekaj razlogov, zakaj je narodnozabavna glasba zopet tako popularna. Pri tem sem dodala tudi vprašanja, ki se lotevajo njihovega odraščanja, konzumiranje medijskih vsebin, obiskovanja koncertov in koliko povezujejo narodnozabavno glasbo s slovenstvom.

2 GLASBA IN NJEN POMEN

Popolna definicija glasbe je zagotovo zelo širok in obsežen projekt. Zaobjeti toliko različnih žanrov, ritmov, okusov v eno samo, ozko definicijo, obenem pa poskrbeti, da zajame vso njeno širino, je težka naloga. Pompe (2012, 77) to težavo pripisuje množstvu glasb – »tako v žanrskem kot tudi v strukturalnem, zgodovinskem in sociološko-funkcijskem pogledu«. Nadalje ugotavlja, da glasba vedno poteka v obliki socialne interakcije. Ta poteka med poslušalci samimi, med glasbeniki ter seveda med glasbeniki in poslušalci. Odvija se torej v polju družbenega, to pa jo povezuje z ideologijo. (Pompe 2012, 78) Podobno meni tudi Shuker (1994, 285), ki pravi, da je glasba bistvenega pomena za tvorjenje družbene identitete. Omogoča izražanje čustev, estetski užitek, zabavo in komunikacijo ter izzove fizični odziv. (Merriam 2000, 179) Za glasbo lahko torej rečemo, da je vpletena v življenje posameznika na vseh ravneh življenja in mu obenem nudi popolno doživetje.

Glasba ima močan učinek tudi na identiteto. Je nekakšna značka, po kateri se definiramo in razločimo od drugih. To je še posebej vidno pri adolescentih, ki se na ta način želijo razlikovati od staršev. Na voljo je več žanrov, odločitev pa je največkrat povezana z osebnostno močjo izstopajočega posameznika ali medijev, včasih pa tudi z mladostnikovo pozicijo v družini (pri zaprtih tipih družine mladostniki iščejo bolj »radikalne«, »trše« glasbene žanre). Identifikacije se torej iščejo predvsem v ideologiji, kar se najbolj kaže v slogu oblačenja, vedenja, svetovnem nazoru ipd., ki so povezani z določenim glasbenim žanrom. (Pompe 2012, 77–81)

Merriam (2000, 149) glasbo uvršča v človeški pojav; ustvarjajo jo ljudje, za ljudi, obstaja in deluje pa v družbenih okoliščinah. To še bolj potrjuje, kako zelo je glasba povezana s človekom in človekovim delovanjem na vseh ravneh njegovega življenja. Skozi glasbo se torej lahko nekdo izraža (bodisi s pisanjem besedil, izvajanjem glasbe ali pa poslušanjem glasbe), jo uporablja za sproščanje (meditiranje ob glasbi, glasba na zabavah, v lokalih, celo v trgovinah) in tako vključuje v svoj vsakdan oziroma družbene okoliščine v katerih se znajde.

O glasbi in njeni vpetosti v družbo govori tudi Barbo (1994, 17), ki jo ima za enakopravno vsem ostalim umetnostim in je torej del družbene dejavnosti. Iz tega lahko nadaljujemo, da je glasba kot umetnina tudi faktor družbenega dogajanja (Guyan v Blaukopf 1993, 91), se pravi, da prikazuje kako je neka družba sestavljena, kako deluje, kakšne vrednote ima in kakšno ideologijo nosi.

Merriam (2000, 175–181) predlaga deset pomembnejših in splošnih funkcij glasbe, te pa se razlikujejo po rabi. Prva od teh funkcij je *funkcija izražanja čustev*. Uporablja se jo za izražanje posebnih čustev, kot so neprimerna ali nedovoljena čustva, ali pa popolnoma splošnih čustev. Naslednja funkcija je *funkcija estetskega užitka*. Ta vključuje tako ustvarjalčevo estetiko kot estetiko opazovalca oziroma poslušalca. Naprej našteva *funkcijo zabave*. Ta funkcija se, v sicer različnih oblikah, pojavlja v vseh družbah. *Funkcija komunikacije* je ena izmed bolj kompleksnih funkcij, saj nikoli ne moremo dobro vedeti kaj, komu in kako sporoča – se pravi, da ni univerzalni jezik, temveč se izoblikuje v kulturi, katere del je. *Funkcija simbolne reprezentacije* ravno tako deluje v vseh družbah različno, vedno pa predstavlja simbolno prezentacijo drugih stvari, misli in vedenja. Naslednja funkcija je *funkcija telesnega odziva*. Pri tej funkciji je avtor malo skeptičen, saj ni prepričan o uvrščanju telesnih odzivov med družbene funkcije, vendar pa jo vseeno upošteva, saj se ti telesni odzivi vseeno lahko oblikujejo skozi kulturne konvencije. *Funkcija vplivanja na posameznike, da se podrejujejo družbenim normam* je ena izmed najbolj pomembnih vlog glasbe v družbi. Pesmi družbenega nadzora igrajo pomembno vlogo v velikem številu kultur – neposredno opozarjajo kršitelje družbenih norm in na ta način posredno sporočajo kakšno je primerno in kakšno neprimerno vedenje.

Funkcija legitimiziranja družbenih institucij in verskih obredov se kaže na več ravneh; ohranja red in koordinira obredne simbole (Reichard v Merriam 2000, 179), stabilizira ozračje pri morebitnih sporih (Freeman v Merriam 2000, 179), legitimizira verske ureditve in družbene institucije. Pomembna funkcija je tudi *funkcija glasbe, da prispeva k nepretrganosti in stalnosti kulture*. To pomeni, da glasba nudi izražanje čustev, estetski užitek, zabavo in komunikacijo ter izzove fizični odziv. S tem vpliva na prilagajanje družbenim normam ter legitimizira družbene institucije in verske obrede, posledično pa prispeva k nepretrganosti in trdnosti kulture. Zadnja funkcija, ki jo avtor našteva, je *funkcija družbene integracije*. Ta funkcija se deloma povezuje s prejšnjo funkcijo (ravno tako integrira družbo). Glasba v tem smislu deluje kot solidarnostna točka, okrog katere se zbirajo člani družbe (potrditev, da pripadamo nečemu, ki ima podobne vrednote, mobilizira skupinske občutke itd.).

2.1 GLASBENI OKUS

Potrošnike, v proučevanem primeru poslušalce glasbe, obravnavamo kot nenehne oziroma aktivne posrednike, ki vključujejo medije v svoje obstoječe kontekste. (Hodkinson 2011, 97) Na to kako in katere medije vključujejo v svoje okolje, pa je odvisno (tudi) od glasbenega okusa, ki ga posameznik premore. Glasbeni okus je na splošno zelo občutljiv barometer tudi bolj splošnih kulturnih dispozicij in je nekakšno znamenje »legitimne kulture«. (Bennett in ostali v Luthar in Jontes 2012, 288)

Bourdieu (v Luthar in Kurdija 2011, 985) je našel veliko povezavo med razredom, kulturnim okusom in kulturnimi praksami. Slednje so tiste, ki jim daje največ pomena pri reprodukciji neenakosti, saj se »razredni položaji sistematično reproducirajo skozi objektivirane, utelešene in institucionalizirane oblike kulturnega kapitala«. (Luthar in Kurdija 2011, 985) Okusi, ki spadajo med kulturne izbire, (poleg prakse in preferenc) pa povejo, kam se nekdo umesti oziroma kako je umeščen v preplet družbene distinkcije; to pomeni, da se z njim označujejo, vzpostavljajo, ohranjajo in uprizarjajo družbene razlike.

Pri raziskovanju strukture poslušalcev v Ljubljani in Mariboru¹ sta Luthar in Kurdija (2011), na podlagi rezultatov, razvrstila razredne diferenciacije glasbenega okusa. Žanre sta kategorizirala v tri skupine; prva kategorija vključuje klasiko, rock, jazz in etno, druga kategorija vključuje rock, pop, hip hop in elektro, tretja pa narodno-zabavno glasbo, turbofolk in narodno-zabavno jugo glasbo. Prva kategorija je posebnost, saj združuje žanre, ki so po navadi nastopali v ločenih kategorijah. Sledeč iz tega, je prva kategorija poimenovana »visoki pop in klasika«, druga »sredinska komercialna kultura« (ali »pop diskurz«), tretja pa »nizka množična kultura« (ali »narodnajško-ljudski diskurz«). (Luthar in Kurdija 2011, 993–995) Kot že rečeno, prva kategorija združuje do sedaj ločene žanre, v moji diplomski nalogi pa bom skozi teoretični del naloge poizkusila najti, kako globoko se prepletata druga in tretja kategorija, torej »sredinska komercialna kultura« in »nizka množična kultura«. Ti dve kategoriji sem izbrala na podlagi tega, kako se je pričela narodnozabavna glasba prepletati oziroma združevati s pop glasbo. To bom pojasnila v kasnejših poglavjih diplomskega dela. Po mnenju Gansa (v Wells in Tokinoya 1998, 42) moramo razlikovati med množično in individualno izbiro. Občinstva po njegovem mnenju niso enotna masa, temveč so razdeljena v »kulture okusov«. Le-te so osnovane na izbirah med množičnimi proizvodi. Družbeni razred ob tem sicer ni zanemarljiv dejavnik, zavedati pa se moramo, da so možne individualne

¹ N=820, zbiranje podatkov od decembra 2010 do februarja 2011. (Luthar in drugi 2011)

preferenice. Gans (v Luthar in Jontes 2012, 307) je ponudil model pluralistične družbe, v kateri kulturne izbire aktivnih potrošnikov temeljijo na estetskih standardih, skladnih z njihovo ravno dosežene izobrazbe. Obenem pa si je to predstavljal tudi pod pogojem, da družba »dovoljuje« ljudem priložnosti za kulturno mobilnost prek izobrazbenega napredovanja, se pravi, da dopušča spreminjanje okusa. Ta kulturna mobilnost pa pomeni tudi nekakšno »naravno« vodilo do preferiranja višjih kultur okusa. Torej v primeru »kulturne mobilnosti«, se bo posameznik preko šolanja in pridobivanja izobrazbe, odločil za drugačno konzumiranje kulture. Le-to bo pri njem na sploh pomenilo preferiranje te druge, višje kulture. Gans (v Luthar in Jontes 2012, 307) v svoji klasifikaciji torej ohranjanja hierarhično pojmovanje kultur okusa, ki so primarno organizirane okrog družbenega razreda, skupaj s predpostavko intrinzične superiornosti »višjih« kultur okusa.

Pri izbiranju določenega »proizvoda« lahko potrošnike razdelimo na omnivore in univore. V tem primeru potrošnja kulture ni povezana s homologijo med visokim razrednim položajem in potrošnjo visoke kulture, pač pa so največji potrošniki popularne kulture tisti, ki imajo visok kulturni kapital. Glede na to razvrstitev so omnivorni potrošniki tisti, ki imajo visok kulturni kapital, status (črpajo tako iz popularne kot visoke kulture) in širok razpon preferenc, ter univornimi potrošniki, ki imajo malo kulturnega kapitala in nizek status. Slednji so pri svoji kulturni potrošnji ozko usmerjeni, konzumirajo predvsem najbolj množično, komercialno popularno kulturo. (Peterson v Luthar in Kurdija 2011, 988–990)

2.2 NARODNOZABAVNA GLASBA

Narodnozabavna glasba je na Slovenskem, kot pojav sodobne množične kulture in industrijske družbe, pričela sooblikovati industrijo zabave po drugi svetovni vojni. Ta glasbena zvrst je še posebej prepoznavna po konzumentih. Ti so največkrat prebivalci slovenskega podeželja, se pa tudi znotraj tega najdejo različna demografska razlikovanja (Sivec in Bogataj 1998, 13).

Za pravi začetek narodnozabavne glasbe Bogataj (v Sivec in Bogataj 1998, 13) označuje leto 1953, s pojavom Gorenjskega kvinteta, predhodnika ansambla Avsenik. Povzročil je pravi »količinski val« (pojavljanje novih ansamblov). Pojavili so se različni, takrat novi dejavniki nastopanja; nove, po inštrumentih različno mešane zasedbe, specifični oblačilni videz, scenske dekoracije in pojavi humoristov.

Narodnozabavna glasba na sploh se je pričela z ritmiziranjem narodnih pesmi, ki so jih največ predvajali na Radiu Ljubljana, v oddaji Četrtek večer domačih pesmi in napevov, ki je v

tistem času tako postala ena najbolj poslušanih oddaj. Kljub temu pa Muršič (2000, 148) meni, da narodnozabavna glasba seveda ni mogla kar nastati leta 1953, temveč pravi, da se je o podobnih načinih igranja govorilo že v medvojnem obdobju, v ZDA pa že okoli leta 1928. To dokazuje, da je bil pojav narodnozabavne glasbe družbeno dejstvo in ne »sad božje previdnosti, ki bi nas obdarila z neprekosljivimi inovatorji in rojenimi mojstri«, saj je glasba, kot celotna zgodovina, kompleksno in nepredvidljivo gibanje vlog posameznikov in posameznic, katerih vsota daje vsakokrat drugačne družbene okoliščine. (Muršič 2000, 148) Podobno meni tudi Knific (2005, 72), ki pravi, da je narodno-zabavna glasba v takšni obliki nastala, »ko se je zaradi niza socialekonomskih sprememb med širokimi sloji prebivalstva začel intenzivni razvoj različnih oblik popularne kulture, med njimi tudi popularne glasbe«. Po drugi svetovni vojni so namreč postali dostopnejši in cenejši (kot posledica množične proizvodnje) številni proizvodi, mnogi med njimi so pripomogli k razvoju oziroma še bolj širjenju glasbe (na primer radii, gramofoni, televizijski sprejemniki, magnetofoni itd.). Potrošništvo je tako postalo način življenja in glasba je postala velik del tega. (Bennet 2001, 9)

Muršič (2000, 147) meni, da je za razvoj narodno-zabavne glasbe poskrbelo uvajanje harmonike ob koncu 19. stoletja. Harmonika je bila »poceni« in praktični inštrument, saj je nanjo igrala le ena oseba. Tako so se ljudske viže pričele pojavljati ob spremljavi harmonike, kar je bil prvi korak k temu, kar danes poimenujemo narodnozabavna glasba. Drugi korak k narodnozabavni glasbi so bili medvojni srednjeevropski popularnoglasbeni kupleti, tretji pa jazz. (Muršič 2000, 147) Naj tu omenim še dejstvo, da narodnozabavno glasbo velikokrat omenjajo kot nadomestek ljudske glasbe. Knific (2005, 74) se s tem ne strinja popolnoma, saj meni, da narodnozabavna glasba »zapolnjuje le del širokega prostora, ki ga je včasih zasedala ljudska glasba, ta pa deloma ostaja funkcionalno vpeta v človekov vsakdanjik in praznik, deloma pa pridobiva nove funkcije – se folklorizira.«.

Menim, da se je popularnost narodnozabavne glasbe dogajala v treh valih. Prvi val popularnosti je povzročil Ansambel bratov Avsenik, drugi val je prišel s pojavom turbofolk glasbe in tretji val, ki se ravno dogaja, s pojavom ansamblov kot so Modrijani, Gadi itd. To so novejši ansambli, ki v svoje skladbe vključujejo elemente popa, pop glasbenikom pa se približujejo tudi na drugih ravneh (pojavljanje na določenih dogodkih, koncerti, stiki z oboževalci itd.).

Že pri bratih Avsenik se je videla dvoslojnost pomena narodnozabavne glasbe. Slavko Avsenik se je harmonike naučil pri vaškem godcu, Vilko Avsenik pa se je šolal za glasbenika. Tako so njune prve melodije nastale na podlagi Slavkovega poznavanja viž, katere pa je Vilko

s svojim znanjem priredil. (Knific 2005, 73). Brata sta izhajala iz tradicije ljudskih godcev, njunega uspeha pa ne gre pripisati le temu, da sta bila med prvimi, temveč bolj dejstvu, da sta bila najbolj ustvarjalna. (Muršič 2000, 148) Nato so se podobni ansambli pričeli pojavljati v vaškem okolju (veselice, gostilne ...), uspeh pa je prišel, ko se je narodnozabavna glasba pričela širiti preko medijev (kot že rečeno, sprva predvsem preko radia). Tako si je pridobila širok krog poslušalcev ter postala mešanica ruralnega in urbanega. To potrjujejo tudi najpogostejši motivi, skozi katere so se želeli približati čim širši publiki, obenem pa tistim, ki so se preselili v urbana naselja, skušali vzbuditi spomine na življenje na podeželju. (Knific 2005, 73)

Novejša različica narodno-zabavne glasbe se je v Sloveniji pričela pojavljati leta 2004, z nastankom skupine Atomik Harmonik, kasneje Turbo Angels in ostalimi podobnimi zasedbami. Z definicijo turbofolka se je po besedah Čirjakovića (2004) nesmiselno ukvarjati. Meni, da je dovolj vedenje, da je turbofolk nastal kot postopno uvajanje elektronskega zvoka in popularnih zahodnih ritmov – od rocka in disko glasbe, preko jazza in hiphopa, rapa in »dance« glasbe – v matrico »novoustvarjene narodne« glasbe. Podobno kot vsaka popularna glasba, se tudi turbofolk povezuje z eskapizmom (begom pred realnostjo, katerega ponuja glasba s svojim zvokom, besedilom itd.), se osredotoča na mladi del populacije, se podreja okusu večine in ima omejen rok trajanja.

Zasedbe, ki so se (in se v manjšem obsegu kot pred leti še) pojavljajo, so po večini sestavljene iz enega ali dveh moških in dveh žensk. Tovrstne različice so največkrat dopolnjene s harmoniko. Besedila velikokrat nagovarjajo in opevajo Slovence, še večkrat pa namigujejo na spolnost (primer takšnih naslovov so Brizgalna brizga, Goveja župca, Skoči – Planica song, ...)

Njihova oblačila so pogosto moderne različice (germanskih) narodnih noš ali bolj moderne, sproščene oprave (srajce, kavbojke, krila ...), skupna nota pa so največkrat kratka krila in vpadljivi dekolteji pri ženskem delu zasedbe. Stanković (2007) tu še posebej opozarja na objektivizacijo ženskih pevk, ki se pojavlja s prikazovanjem seksualnih atributov, v kombinaciji z besedili pesmi, ki jih izvajajo, pa se to le še krepi.

Tretji val popularnosti opredeljujem, da se dogaja sedaj. Kar nekaj ansamblov se je vrnilo k tradicionalnemu nošenju narodnih noš, tudi stilsko so se vrnili k starim napevom in aranžmajem (»klasična« polka in valček), ki pa jih dopolnjujejo tudi z bolj modernimi ritmi (dodatek elektronske glasbe ipd.). Bolj podrobno bom ta val opisala v poglavju o modernizaciji narodnozabavne glasbe, saj povezujem to popularnost z modernizacijo, ki smo ji priča.

2.3 POJAV HIBRIDA NARODNOZABAVNE IN POP GLASBE

Narodnozabavna glasba se je skozi zgodovino spreminjala, kot sem že opisala v prejšnjem poglavju diplomskega dela. Pojav, ki ga lahko opazimo zadnje čase, pa je združevanje narodnozabavne glasbe s pop glasbo. To je vidno v več plasteh tega glasbenega žanra, podobne primere združevanj različnih žanrov pa lahko zasledimo tudi drugod po svetu. Na ta način lahko na primer zarišemo nekakšne vzporednice razvoja in popularnosti narodnozabavne glasbe z razvojem in popularnostjo country glasbe v ZDA. Tam je govora o prehodu country glasbe v »komercialno country glasbo«, kar naj bi bilo po mnenju oboževalcev, na prehodu v 21. stoletje, naraven proizvod lastnega zapletenega razvoja in zanimive zgodovine (Neal 2006, 20). Vzporednica z ameriško country glasbo je tudi pojavljanje glasbenika z apelom rock zvezdnika (primer uspeha Gartha Brooksa, Shanie Twain v »prvem valu« in Brad Paisley, Keith Urban idr. v »drugem valu«), ki se kaže v pojavljanju v medijih, načinu nastopanja itd. Nekaj takega se pojavlja tudi pri nas. Podobno v narodnozabavni glasbi kot pri country glasbi, je tudi poudarjanje in povečevanje svojih predhodnikov oziroma glasbenih idolov. (Neal 2006, 20) To lahko pri Modrijanih opazimo ob omenjanju Avsenikov in Slakov v različnih intervjujih ter po prirejanju njihovih pesmi.

Po mnenju Neilove (2006, 22) je mešanje različnih stilov glasbe posledica deljenih tem, deljene ideologije, deljene mitološke zgodovine in soodvisnost. Pri hibridu narodnozabavne in pop glasbe se to odraža predvsem v ljubezenskih temah, oboji se radi poslužujejo pevcev, ki so obenem tudi avtorji skladb, oboji se večkrat poslužujejo predelav »zimzelenih«, klasičnih pesmi svojega žanra.

Tudi pri country glasbi, tako kot pri narodnozabavni, je bilo moč zaslediti spremembe že v preteklosti. Tako kot so se pri nas pojavljale »turbofolk« zasedbe, so se v ZDA pojavljali filmi z glasbo, ki so mešali žanre (v njihovem primeru country in pop) – na primer »Urban Cowboy« (Neal 2006, 20). Danes se mešanje country-ja s popom vidi predvsem v glasbenikih, ki prodrejo tudi izven ameriških meja. Omenimo lahko Taylor Swift, ki je v preteklosti izdala več albumov s country glasbo, ki pa so vsebovali tudi veliko drugih žanrov. Na albumu Red, iz leta 2012, so bili tako navzoči rock, folk in tudi dubstep. S čedalje večjim vplivom popa pa je 18. avgusta 2014 objavila izid novega albuma, ki naj bi bil njen »prvi dokumentiran, uradni pop album« (Lipshutz 2014). V njenem primeru je torej pop (vsaj zaenkrat) celo prevladal nad njeno prvotno žanrsko opredelitvijo.

Podoben pojav kot se dogaja v ZDA, opisujejo tudi del Val in drugi (2014, 153), ki opisujejo hibridizacijo španskega rocka in španske folk glasbe. Menijo, da je hibridizacija utemeljena

na lokalni verodostojnosti ali nacionalni edinstvenosti, to pa je lahko vidno v tem, da je petje velikokrat v ljudskem jeziku in govori o lokalnih zadevah (zgodovinskih, političnih, socialnih itd.). Tudi to lahko primerjamo s slovenskimi razmerami; narodnozabavne pesmi so sicer od nekaj vključevale tovrstne teme, držijo pa se jih še sedaj, saj se očitno zavedajo pomembnosti poudarjanja lokalnega, nacionalnega.

2.4 MODERNIZACIJA NARODNOZABAVNE GLASBE

Muršič (2000, 149) pravi, da ne dvomi o povezavi narodnozabavne glasbe z urbanizacijo, saj se je v zgodovini le-ta najprej pojavila kot urbani pojav. Meni, da narodnozabavna glasba predstavlja eno izmed oblik sodobne popularne kulture; se navezuje na lokalno glasbeno tradicijo in zgleduje po sodobnejši pop glasbi, je del etnopopa. (Knific 2005, 73) Lahko bi torej rekli, da je modernizacija narodnozabavne glasbe nekakšna »logična« posledica razvoja glasbe in žanra.

Muršič (2000, 147) tovrstno narodnozabavno glasbo umešča tudi med t.i. »world beat« ali »ethno pop« (hibridne glasbene smeri, ki se pojavljajo tudi drugod po svetu), čeprav je seveda utopično pričakovati, da bi Avsenike prodajali skupaj s Cesario Evoro ali Chebom Khaledom. To je dejstvo, za katerega je težko pričakovati, da se bo spremenilo, kljub temu pa pri »modernih« ansamblih lahko opazimo kar nekaj vzporednic s pop ali rock zvezdami.

»Modernizirani« narodnozabavni ansambli po večini nosijo, kot že rečeno, narodne noše, veliko pa se pojavljajo tudi v bolj sproščenem stilu oblačenja, na primer v kavbojkah, srajci ali majici s kratkimi rokavi in športni obutvi. »Modernizirali« so se tudi njihovi videospoti, kjer se sicer še vedno velikokrat pojavljajo v »domačem« okolju (prikaz življenja na vasi, podobe travnikov ...), lahko pa opazimo boljše tehnično kvaliteto (kvaliteta zvoka, slike, »styling« ...). Videospoti so s tem postali, najverjetneje tudi na račun družabnih omrežij in drugih medijev, pomemben del predstavljanja narodnozabavnih ansamblov občinstvu. Družabna omrežja in televizije, ki so še posebej namenjene ljubiteljev narodnozabavne glasbe (na primer narodnajk.si, Facebook, TV Golica itd.), jih pri delu podpirajo in jim omogočajo pogostejše predvajanje njihovih video spotov.

Drugačni (predvsem pa intenzivnejši) so postali tudi v promociji in nastopih. Tu se čedalje bolj približujejo izvajalcem ostalih žanrov. Pojavljajo se na naslovnica časopisov in revij, nastope pa jim organizirajo tudi v večjih mestih (eden izmed primerov je nastop ansambla Modrijani v decembrskem času v prestolnici, kjer so nastopali skupaj z Rok 'n' band, Janom Plestenjakom ipd.).

2.5 ANSAMBEL MODRIJANI

Ansambel Modrijani deluje od leta 2000. Igrajo predvsem narodnozabavno glasbo, kateri priključujejo tudi »a capella« petje, s čimer naj bi ohranjali ljudsko glasbeno izročilo. O svojem načinu ustvarjanja in svojem delu pravijo, da: »ostajamo zvesti domači glasbi, z mladostnim in inovativnim načinom interpretacije pa vnašamo potrebno svežino v pesmih, ki jih ustvarjamo skupaj z odličnimi slovenskimi avtorji glasbe in besedil. S preprostostjo ter iskrenim odnosom do glasbe in ljudi ostajamo zvesti publiki, ki nas na nastopih polni z energijo in dobro voljo ter samo še povečuje veselje do našega dela«. (Modrijani 2014)

V zadnjih nekaj letih je ansambel naredil nekakšen »preporod« v narodnozabavni glasbi in sicer so njihove pesmi pridobile veliko privrženec, kar se kaže v obiskanosti njihovih nastopov in tudi pri pridobivanju nagrad (izglasovane s strani oboževalcev), kot so Viktorji popularnosti, Vikendovi Gongi popularnosti ipd.

O njihovi popularnosti priča, s tem pa postaja tudi zanimiv del njihovega fenomena, koncert imenovan Noč Modrijanov. Noč Modrijanov ansambel pripravlja že 14 let, zadnja leta celo dve zaporedni noči. Prireditelj je bila lani v dvorani Zlatorog v Celju. Karte za prvi večer so razprodali v sedmih, za drugi večer pa v dvajsetih minutah. Skupaj je bilo prodanih 12.400 vstopnic. Posebnost, ki kaže na njihovo mešanje narodnozabavne glasbe s pop glasbo, se odraža tudi v naboru gostov na koncertu (poleg pridobivanja širšega kroga gledalcev). Z njimi so nastopili že Jan Plestenjak, Omar Naber, Oto Pestner in drugi. (Kopina 2013) Še bolj ekstremna pa je postala letošnja prodaja vstopnic – razprodane so bile v samo nekaj minutah. (Fister 2014)

Vzrok za popularnost ansambla Oto Pestner, dolgoletni pevec in ustvarjalec zabavne glasbe, pripisuje iskrenosti in uživanju, ki ga ansambel pri svojem delu kaže. Alfi Nipič, ravno tako »starosta« slovenske zabavne glasbe, pa njihove koncerte primerja z Avseniki: »Takrat je bilo specifično občinstvo, ki je imelo rado to glasbo. Zdaj smo se vrnil v čas, ko največje koncertne dvorane spet polnijo glasbeniki zabavne in narodno-zabavne glasbe. Končno se mi zdi, da sta slovenska zabavna in narodno-zabavna glasba dobili večji status, kot sta ga imeli do zdaj. In to zato, ker je vse zapeto in zaigrano v živo.« Podobno meni tudi Andrej Bergant, član ansambla Fantje s Praprotna. Meni, da so Modrijani nadgradili Slake. Z njihovimi skladbami so pričeli, igrajo pa jih še sedaj. Na ta način naj bi po njegovem mnenju pridobili tudi mlajše poslušalce. (Kopina, 2013)

Koncert Modrijanov na ta način zlahka primerjamo s koncerti glasbenikov drugih zvrsti. Močna in bogata odrska konstrukcija (postavitev odrov, luči ...), za katero sami pravijo, da so iskali navdih pri irskih rokerjih U2 na njihovi turneji 360°. (Kopina 2013) Dodamo lahko še nagovarjanje poslušalcev (»Ste pripravljeni?!«), svetleče zapestnice za poslušalce za ustvarjanje dodatnega efekta, geste na odru (»nekoliko trdo, pa vendarle, po odru rokersko divja, izziva, komunicira, se odrija (v zrak) (Kališnik 2013)) in še bi lahko naštevali. Ti elementi nehote porajajo primerjavo z rock in pop glasbenimi ustvarjalci. Sami glede svojega približevanja narodnozabavne glasbe elektronski pravijo, da uživajo tudi ob elektronski glasbi, ter da je eksperimentiranje z glasbo pri njih dobrodošlo, saj pravijo, da so generacija »dance« in rock glasbe. To se odraža tudi v tem, da kot pravi vodja ansambla Blaž Švab, najraje preigravajo »jugorock« glasbo. (Kopina 2012)

Ansambl Modrijani izvaja predvsem glasbo v slovenščini, med ljubitelji pa je znana tudi njihova priredba pesmi I Follow Rivers, ki jo v originalu izvaja švedska pevka Lykke Li, zelo prepoznana pa je postala priredba, ki jo je naredila belgijska rock skupina Triggerfinger, na kateri sloni tudi priredba Modrijanov. Pesem so Modrijani posneli na komercialnem radiu Radio 1, v okviru oddaje »Denis Avdić show«, kjer so izbirali najboljšo slovensko priredbo te pesmi. Pesem je na svojem Facebook profilu objavila tudi skupina Triggerfinger, zatem ko so imeli intervju z novinarko Radia 1, ki jim je predstavila nekaj slovenskih priredb te pesmi. (Radio1 2014)

3 ANALIZA

Analize se bom najprej lotila z opisom metode. Ta služi obrazložitve izbire intervjuvancev, kakšna karakteristike le-ti imajo, ter kakšna raziskovalna vprašanja so mi pri delu pomagala. V nadaljevanju bom analizirala ključne elemente, ki so se mi skozi intervjuje izrisali, na koncu pa predstavila še nekaj ključnih in najbolj pomembnih ugotovitev.

3.1 METODA

Metoda, ki sem jo izbrala za »odkrivanje« razlogov za ponovno popularizacijo narodnozabavne glasbe pri poslušalcih, je poglobljeni intervju. Za to (kvalitativno) metodo sem se odločila, ker sem želela (pri)dobiti informacije zakaj poslušajo narodnozabavno glasbo

ter kakšna čustva in notranji občutki se jim ob tem porajajo. Poglobljeni intervjuji bolj opisujejo kot merijo in so zato predvsem primerni za raziskovanje kompleksnosti nekega pojava. Zaobjamejo široko področje kulturnih mnenj, bolj osebne, individualistične poglede in razumevanja ljudi. Intervjuvanci so na ta način bolj odprti za uporabo jezika in idej, ki so jim blizu, so bolj spontani in odprti. (Arskey in Knight 199, 2–6) Glasbe namreč ne sprejemamo le kot zvok, ampak skozi asociacije z vrsto podob, identitet in z njimi povezanimi vrednotami, prepričanji in emocionalnimi željami (Negus 1992, 79) in poglobljeni intervjuji so v tem primeru omogočili, da sem »slišala« njihovo stran zgodbe razlogov poslušanja tovrstne glasbe ter kaj ob tem doživljajo.

Naredila sem 9 intervjujev (6 žensk in 3 moški) (priloge A–H), katere sem pridobila po sistemu snežne kepe; ena oseba pozna drugo, ta slednjo itn. Osredotočila sem se na (srednjo) mlajšo populacijo; od 16 do 30 let. Po koncu »sistema snežne kepe« sem dobila intervjuvance stare od 22 do 25 let, od tega jih pet prihaja iz vasi, dva iz naselja ter eden iz predmestja. Po izobrazbi šest intervjuvancev dosega 1. stopnjo bolonjskega študija (visokošolski strokovni in univerzitetni program), trije pa imajo dokončano gimnazijo ali štiriletno poklicno šolo. Intervjuje sem opravila v obdobju od 25. maja do 6. junija 2014.

Oblikovala sem si naslednja raziskovalna vprašanja:

- S katerimi dejavniki narodnozabavna glasba (ponovno) privlači poslušalce?
- Kaj poslušalci pri njej prepoznajo kot atraktivno?
- Kako poslušalci doživljajo tovrstno glasbo?
- Kako, na kakšen način se odraža popularnost narodnozabavne glasbe pri poslušalcih oziroma kako močno so pripravljeni pokazati svojo »privrženost«?

V prvem sklopu sem jih spraševala o njihovih občutkih do narodnozabavne glasbe, v kakšnih situacijah jo največkrat oziroma najraje poslušajo, kaj jim osebno pomeni. Vključila sem tudi vprašanja o najljubših izvajalcih ter kaj jim je pri njih všeč. V nadaljevanju sem z vprašanji o poslušanju glasbe drugih zvrsteh želela pridobiti njihov odnos do druge glasbe ter v njihov glasbeni okus na sploh. V naslednjem sklopu so se vprašanja navezovala na izkušnje povezane z narodnozabavno glasbo; na primer spomini iz otroštva, udeleževanje prireditev z narodnozabavno glasbo ipd. V tem sklopu sem dodala še vprašanja o obiskovanju prireditev oziroma koncertov, ki niso vsebovali narodnozabavno glasbo. S tem sem želela preveriti širino njihovega (kulturnega) okusa. V nadaljevanju sem intervjuvance spraševala o tem kako mislijo da je narodnozabavna glasba sprejeta v družbi na sploh. V zadnjem sklopu sem postavila nekaj vprašanj o uporabi medijev (spremljanje televizijskih oddaj in branje knjig oziroma revij) ter pomembnosti pomena države oziroma »nacionalnega čuta«, na koncu pa

sem jih prosila da mi podajo nekaj demografskih podatkov (spol, starost, doseženo izobrazbo, kraj bivanja).

Raziskava Kultura in razred (Luthar in drugi 2011) ponuja vpogled v starostno in spolno razporeditev poslušalcev narodnozabavne glasbe. Po starosti je narodnozabavna glasba najbolj všeč starejšim od 61 let, sledijo jim posamezniki stari od 46 do 60 let, predzadnji so posamezniki stari od 30 do 45 let, najmanj pa tovrstno glasbo po teh podatkih poslušajo mlajši od 30 let. K tem rezultatom je treba pristopiti s stališča, da je bila raziskava opravljena v Ljubljani in Mariboru, narodnozabavna glasba pa naj bi bila predvsem glasba »podeželja«.

Glede na spol, se je malo višji odstotek všečnosti prijavil pri ženskah.

Rahlo višji odstotek se je pri ženskah pojavil tudi pri preferiranju pop glasbe. Kar se tiče starostne porazdelitve, so najvišji odstotek všečnosti pop glasbe prikazali posamezniki stari od 30 do 45 let, sledijo jim mlajši od 30 let, predzadnji so posamezniki stari od 46 do 60 let, zadnji pa starejši od 61 let. To so podatki, ki mi bodo služili le kot nekakšna primerjava, sama sem se osredotočila na ožji starostni okvir, poleg tega pa »moji« intervjuvanci prihajajo iz primestnega oziroma podeželskega okolja. (Luthar in drugi 2011)

3.2 ANALIZA INTERVJUJEV

3.2.1 Splošne ugotovitve

Podatek, ki me je najbolj presenetil je ta, da kar osem od devetih intervjuvancev v zadnjem letu ni obiskalo nobenega drugega koncerta, razen dogodka z narodnozabavno glasbo. Podoben podatek je podal tudi vprašanje o konzumiranju medijskih vsebin. Večina jih spremlja oddaje z razvedrilno vsebino (najpogosteje naštevajo oddajo Slovenski pozdrav, Na zdravje, Znan obraz ima svoj glas), torej oddaje, ki vsebujejo predvsem narodnozabavno in popularno glasbo, berejo pa po večini trač ali ženske revije. Dva sta izpostavila, da prebirata predvsem študijski material, samo ena intervjuvanka je izjavila, da prebere približno eno knjigo na mesec.

Eno izmed bolj presenetljivih rezultatov je tudi dosežena izobrazba. Kar šest intervjuvancev ima dokončan visokošolski ali univerzitetni program, kar se razlikuje od splošnih pričakovanj, da so poslušalci predvsem neizobraženi ljudje.

Večina intervjuvancev največ poslušata narodnozabavno glasbo, poleg tega pa največkrat omenjajo še dalmatinsko oziroma hrvaško glasbo, tudi pop in rock.

3.2.2 Narodnozabavna glasba kot sredstvo za sprostitvev

Sprostitvev je beseda, ki sem jo od sogovornikov večkrat slišala. Sprostitvev omenjajo v različnih situacijah, jim je pa skupno to, da je narodnozabavna glasba večkrat del neke druge dejavnosti, ki je del sprostitvev.

Mitja glede izbire pesmi meni, da »poslušaj tisto, ki ti lahko tisti trenutek polepša dan«, obenem pa mu poleg sprostitvev pomeni tudi užitek. Podobno meni tudi Klemen, ki narodnozabavno glasbo poslušaj ob drugih opravilih, »da ta čas hitreje mine«, torej mu nudi sprostitvev in užitek ob drugih, manj prijetnih opravilih (pospravljanje, delo ...), z njo se zamoti. Urša pravi, da jo občasnaj poslušaj tudi med tekom. V teh primerih je narodnozabavna glasba torej tudi del vsakdanje rutine.

Še vedno pa prednjačij narodnozabavna glasba kot sprostitvev na veselici oziroma ob plesu. Jožica pravi, da ji nudi »sproščenost in uživanje ob valčkih«, Uršaj pa »zabavo, dolge neprespane nočij na veselicah in sprostitvev«. Po besedah Katje se z njo »da narediti odlično zabavo«, kar kaže na to, da jo uporablja ob zabavah, za vzbujanje atmosfere. Tako ve, da bodo prijatelji zadovoljni ter jih bo spravila v dobro voljo. V tem primeru so mišljene predvsem pesmi modernih, hibridnih zasedb, ki imajo besedila, ki so jim blizu, vseč jim je ritem glasbe, refreni, ki so enostavni, hitro zapomnljivi. Zaradi svoje narave jim torej tovrstna glasba omogočaj dobro in sproščeno vzdušje.

3.2.3 Narodnozabavna glasba ni manjvredna ter postajaj popularna

Vsi intervjuvanci so v celoti ali pa deloma zatrdili, da nimajo občutka, da bi se na narodnozabavno glasbo gledalo manjvredno. Jih je pa kar nekaj zatrdilo, da se to pojavljaj še le v zadnjem času, predvsem na račun mladih ansamblov. Anja opisuje, »da je bilo to včasih res manj vredno, sploh z vidika mladine. Kdor je poslušal narodnozabavno glasbo ni bil »in«, sedaj pa se je vse bolj približajal tudi mladim. Mogoče tudi zaradi mladih ansamblov.« Podoben vzrok vidi tudi Uršaj, ki popularnost narodnozabavne glasbe vidi v določenih ansamblih, kot so Modrijani, Mladi Dolenjci in Čuki (v narodnozabavni izvedbi). Ti so po njenih besedah »k narodnozabavni glasbi naših dedkov in staršev vnesli neko moderno noto oziroma ritem«. Zanimivo pri tem je, da za Mitjo to ni več »prava« narodnozabavna glasba. Torej je prepoznal kakšen hibrid postajaj in ga kot član »klasičnega« narodnozabavnega ansambla celo zavračaj, čeprav po drugi strani priznava, da so ravno ti novejšij ansambli zaslužni za to, da narodnozabavna glasba ni več obravnavajal tako manjvredno.

Narodnozabavno glasbo na sploh je včasih zavračalo kar nekaj sogovornikov, velikokrat na račun splošnega nepriznavanja okolice oziroma sovrstnikov. Priznali so, da je narodnozabavna glasba tista glasba, ki so se je v otroštvu bolj kot ne sramovali, ter jo označevali z »govejo« glasbo, »sedaj pa je to v mladostniških letih povsem drugače, glasbo cenim in ob njej uživam« pravi Jožica. Anja o tem meni, da takrat pač »kdor je poslušal narodnozabavno glasbo ni bil in« oziroma po Rokovih besedah je bilo tovrstno početje »skoraj sramotno za mladega človeka«.

3.2.4 Prireditve oziroma (družinska) srečanja z narodnozabavno glasbo kot priložnost za druženje

Sogovorniki narodnozabavno glasbo omenjajo kot del druženja s sovrstniki, prijatelji in družino. Služi kot ozadje ali pa podlaga za ples. V svojih odgovorih so največkrat zatrdili, da obiskujejo le prireditve kjer se vrtil narodnozabavna glasba, od tega so to največkrat (vaške) veselice – tam se s sovrstniki ob narodnozabavni glasbi najpogosteje družijo. Urša pravi, da se jih udeležuje, ker »je atmosfera super in po navadi obstaja možnost, da spoznaš izvajalce in jih pohvališ. Pa tudi tam se šele vidi kakovost glasbenika, ker je včasih petje v živo popolnoma drugačno kot petje, ki ga slišimo na CD-ju«. Tovrstne prireditve torej izkoristi tudi za stik in druženje z ansambli in ne le s prijatelji.

Prireditve z narodnozabavno glasbo, predvsem veselice, se veliko udeležuje tudi Jožica, ki pravi da gre »povsod kjer lahko pridem, predvsem veselice v poletnih dneh! Med letom in tednom se bolj malo vidimo, veselice so pa enkratna priložnost za druženje.« Klemenu in njegovim prijateljem veselice služijo podobno, označuje jih kot »glavno druženje poleti«.

Tudi ostali so našli veliko število veselic, ki se jih udeležijo (do deset ali celo več kot deset), torej so le-te pomemben del njihovega poletnega, družabnega preživljanja časa. To lahko pripisujemo tudi temu, da so veselice načeloma poceni prireditve – vstop je po navadi prost oziroma je zaželen le prostovoljen prispevek.

Še ena priložnost, kjer sogovorniki navajajo, da se veliko posluša narodnozabavna glasba, so družinska praznovanja in kosila. Slednja so mišljena kot nedeljska, družinska skupna kosila, Katja ta ritual poimenuje kar »klasična«, nedeljska kosila pa sta omenila tudi Mitja in Rok. Podobna (razširjena), predvsem družinska srečanja so birme, obhajila, obletnice, poroke, naštevata Anja in Klemen. V teh primerih je narodnozabavna glasba predvsem kot del »podlage« za pogovor ali pa udeležencem nudi priložnost za ples. Razlog za to je tudi pomen

tradicionalnosti, ki jo tovrstna glasba ponuja oziroma vzbuja, kar pa bom še razdelala v naslednji ugotovitvi.

3.2.5 Narodnozabavna glasba obuja spomine iz otroštva in nacionalno zavest

Narodnozabavna glasba je po mnenju večine »tradicionalno slovenska« in se z njo z lahkoto počutimo bolj Slovence, oziroma po besedah Katje: »Ta glasba vsekakor ne more škoditi nobenemu Slovencu«. Pri Roku je bilo med intervjujem večkrat začutiti, da narodnozabavno glasbo enači s Slovenstvom in tradicijo; omenja »naravne slovenske glasove«, »tradicionalno večglasje«, »staro slovensko petje«, za narodnozabavno glasbo pa pravi, da mu osebno veliko pomeni to, da »vzdržuje del slovenske kulture«. Tudi pri tistih, ki sicer niso neposredno zatrdili, da narodnozabavna glasba »dela« Slovenca, pa so zatrdili, da je glasba vsaj en izmed dejavnikov, ki so potrebni za »zavednost«, čeprav Rok meni, da »mnogim niti glasba ne pomaga«, kar kaže na njegovo usmerjenost k skupnemu, k nacionalnemu. Podobno sliko je podalo tudi vprašanje o predvajanju slovenske oziroma tuje glasbe na radiu in televiziji. Tu Klemen meni, da »kakšno zabavno slovensko še slišiš, pri narodnozabavni se pa konča. Pa bi bila lahko, še posebej mlajši ansambli, ki imajo pesmi precej moderne.« V poslušanju narodnozabavne glasbe torej sliši spremembo, zdi se mu, da je »moderna«, jo približuje pop glasbi. Anja je bila pri tem vprašanju bolj kritična, saj opaža, da določene radijske postaje slovensko glasbo vrtijo samo ponoči, posledično pa so poslušalci prikrajšani za marsikaterega dobrega slovenskega glasbenika. Namesto tega pravi pa je »poplava samo raznih tujih, ki naj bi bili hiti sveta in se vrtijo vsake pol ure«. Rok pa je v tem smislu kritičen, saj pravi, da je »zagovornik dejstva, da slovenska glasba ne bi smela imeti potuhe na radijih samo zato, ker je naša«, temveč je mnenja, da se morajo v tem smislu tudi naši glasbeniki truditi za kvalitetno glasbo in si na ta način »zaslužiti« predvajanje na radiu.

Tudi druga Katja zelo rada opisuje spomine na narodnozabavno glasbo: »Iz otroštva se spominjam predvsem pesmi Franca Koširja, ko sva jih z bratom veselo prepevala ob poslušanju radia in kasete«, obenem pa meni tudi, da se z narodnozabavno glasbo res počutimo bolj Slovenci in »smo ponosni na našo zvrst glasbe«.

3.3 UGOTOVITVE

Z intervjuji sem prišla do kar nekaj informacij, ki so mi v vsaj neki meri pojasnile raziskovalna vprašanja, ki sem si jih zastavila.

Prišla sem do zaključka, da narodnozabavna glasba poslušalce privlači zaradi občutka sproščenosti ki jim jo daje, zelo opazijo tudi bolj živahne, hitre ritme, katerih se (predvsem mladi ansambli) poslužujejo v zadnjem času. Narodnozabavna glasba jim torej nudi sprostitev, obuja jim spomine na otroštvo, spominja jih na »tradicionalno slovensko«. Zelo so jim všeč tudi besedila, katera pa v primeru, da so »žalostna«, v njih obudijo čustva kot je otožnost.

To, da večini intervjuvancev narodnozabavna glasba nudi sprostitev in zabavo je ena izmed funkcij, ki jo glasba ponuja, Merriam (2000, 178) to opisuje celo kot »čista« zabava. Poslušalcem ponuja priložnost, da pozabijo na skrbi in vsakodnevne obveznosti ter se osredotočijo na druženje. Ob tem jim (modernizirana) narodnozabavna glasba služi kot »ozadje« za pogovor ali podlaga za ples. Ob tem jim je všeč energija, ki jo izžarevajo tovrstni glasbeniki in sama narava glasbe (besedila, ritem itd.). Tovrstni glasbeniki občinstvu dajejo občutek pomembnosti, vključujejo jih v svoje nastope, jih nagovarjajo itd., kar pri občinstvu vzbuja dodatno všečnost, saj se počutijo vključene in del dogodka.

Kaže se torej, da jim narodnozabavna glasba vzbuja skupinski duh, skupinsko solidarnost in nadalje tudi nacionalna občutja. Kar pet jih je potrdilo, da se z narodnozabavno glasbo lahko počutimo bolj Slovence. Ob tem se lahko naslonim na Muršičevo (2000, 161) ugotovitev, da medijsko posredovana glasba deluje kot namišljena skupnost; poslušalec nima občutka, da sodeluje pri nečem skupnem, toda ob poslušanju nekako le participirajo kot skupnost. To pa je posledica predvsem poznavanja repertoarja in sočasnega poslušanja (ali gledanja) določenih oddaj. Če se tu navežemo na intervjuvance, so oddaje, ki jih spremljajo po večini zabavne, predvsem z narodno in zabavno glasbo. Voditelj ene od teh je tudi pevec skupine Modrijani, kar lahko po eni strani vpliva tudi na večjo gledanost oziroma obratno, na večjo popularnost pevca oziroma skupine. Kar se tiče poznavanja repertoarja se to odraža v naštevanju ansamblov, ki jih spremljajo, saj so po večini našteli vsaj pet ansamblov, ki jih spremljajo.

Večina jih je narodnozabavno glasbo torej označila kot pojem slovenskosti in tradicionalno slovenskega. To se sklada tudi s Stankovičevu ugotovitvijo (2014, 6), kjer je narodnozabavno glasbo za »tipično slovensko« proglasila večina izprašanih ne glede na njihovo starost ali etično pripadnost.² Pomen tradicionalnega oziroma tradicionalnih vrednot je torej pri sogovornicah močno prisoten. V povezavi s tem omenjajo tako veselice kot druženja z družinskimi člani, največkrat ob priložnostih povezanih s cerkvenimi dogodki, pogosto pa so

² Članek raziskuje razmerje med slovensko nacionalno identiteto in popularno glasbo. Anketiranih je bilo 150 posameznikov, da bi ugotovili kakšno glasbo Slovenci dojemajo kot tipično ter kakšne značilnosti ji pripisujejo. (Stanković 2014)

omenjena tudi »navadna« nedeljska kosila. V tem lahko prepoznamo vrednote kot so dom, družina, zvestoba, prijateljstvo in to, da jim le-te veliko pomenijo.

Svojo privrženost narodnozabavni glasbi intervjuvanci največkrat kažejo z obiskovanjem veselic. Teh se udeležujejo poleti, štirje so obiskali vsaj šest tovrstnih dogodkov (vključene veselice, občinske prireditve ipd.), ostali pa vsaj enega ali dveh. Tu lahko omenim še konzumacijo ostalih medijskih vsebin. Le-ta je pri večini intervjuvancev zelo ozko usmerjena. Koncertov z drugačno glasbo kot narodnozabavna skorajda ne obiskujejo, ravno tako spremljajo malo tiskanih medijev (časopisi, revije, knjige), spremljajo pa po večini zabavne oddaje, ki jih po Luthar in Kurdija (2011, 996) uvrščamo med komercialno in populistično kulturo in so namenjene »manj zahtevnemu občinstvu«. Glede na to moji sogovorniki preferirajo »nizko množično kulturo« oziroma »narodnjaško-ljudski diskurz«. Po Bourdieujevem razmišljanju (v Luthar in Jontes 2012, 289), pa lahko tudi za moje sogovorce v grobem rečemo, da je glasbeni okus pokazatelj kulturnega kapitala (oziroma njegove odsotnosti), saj so pokazali majhno oziroma skoraj ničelno zanimanje za branje, obiskovanje koncertov ali prireditev drugih zvrsti glasbe ipd.

Svojo »privrženost« narodnozabavni glasbi so kazali tudi preko načina opisovanja glasbe oziroma se to zelo kaže v izboru besed, ki so velikokrat liričnega prizvoka (izrazi kot so veseli ritmi, glasba za srce ipd.). Ti izrazi, pa tudi vzbujanje spominov iz otroštva, kažejo na funkcijo izražanja čustev, ki jo za intervjuvance narodnozabavna glasba ima. Vzbuja jim hrepenenje, sentimentalnost, občutek pripadnosti in tudi patriotizem (Merriam 2000, 175), hkrati pa to naštevajo tudi kot vzrok popularnosti (poleg modernizacije zvoka).

Poleg nudenja sproščenosti oziroma sprostitev, so, kot že rečeno, veliko omenjali tudi modernost glasbe, kar bi označila kot glavni vzrok za ponovno popularizacijo narodnozabavne glasbe s stališča intervjuvancev. Zaznali so hibridizacijo s popom in obenem tudi modernizacijo v smislu nastopanja, pesmi, ritmov ipd. To ugotovitev lahko primerjam tudi z Muršičevo ugotovitvijo, da se odraža posredovanje »med tradicijo in inovacijo, med vasjo in mestom, med preteklostjo in prihodnostjo«. (2000, 150) Sodobna narodnozabavna glasba si je v tem oziru našla tudi nekaj novih poslušalcev, predvsem na račun moderniziranja.

Ugotovila sem tudi nekaj razhajanj. Eden izmed intervjuvancev tovrstne modernizacije ne sprejema najboljše, in kot kvalitetne izvajalce našteva ansamble, ki izvajajo bolj tradicionalno obliko narodnozabavne glasbe, po drugi strani pa nekateri drugi intervjuvanci omenjajo kvaliteto ravno v povezavi z moderniziranimi ansambli. Glede na to sklepam, da se oblikujeta dva pola; eden, ki modernizirano obliko narodnozabavne glasbe sprejema in druga, ki je ne in

je nagnjena k tradicionalni obliki, kot so jo izvajali Avseniki in Slaki. Vzroke za to lahko iščemo v podobnih dejavnikih kot za privrženost narodnozabavni glasbi na sploh in sem jih že opisala (pomen vrednot, skupinskega, nacionalnega itd.). Sklepam le, da so pri teh posameznikih ti dejavniki izraženi oziroma delujejo, močneje kot pri ostalih posameznikih.

4 SKLEP

Glavna razloga za ponovno popularizacijo narodnozabavne glasbe sta, glede na opravljene intervjuje, povezava tovrstne glasbe s pop glasbo ter občutek sproščenosti, ki jo nudi. Poslušalci jo prepoznavajo kot moderno, zabavno, razigrano. Všeč jim je, da jim omogoča ples, katerega se največkrat poslužujejo na veselicah. Pojavljajo se tudi pomisleki, koliko je to sploh še narodnozabavna glasba, vendar večina sogovornikov tovrstne ansamble vseeno sprejema dobro. Sogovorniki so po izobrazbi dosegali višjo izobrazbo od pričakovane, tudi starostno se prikazujejo kot mlado občinstvo (za boljšo primerjavo z raziskavo Kultura in razred iz leta 2011 bi potrebovala večji vzorec), nizke oziroma ozke rezultate pa so pokazali pri vprašanju o konzumiranju medijskih vsebin ter obiskovanju koncertov drugih zvrsti glasbe. Prebirajo malo knjig, časopisov ali revij, koncertov drugih zvrsti glasbe se sploh ne udeležujejo, visoke pa so številke obiskovanja veselic oziroma prireditev, kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (številka se povzpenja tudi do 10 obiskov na leto). To jih povezuje in potrjuje tudi z Bourdiejevo tezo o nizki količini kulturnega okusa, čeprav dosegajo dokaj visoko izobrazbo – potrjuje se, da izobrazba ni več tako ključnega pomena.

Intervjuji, ki bi bili še bolj zanimivi oziroma bi mogoče prinesli drugačne odgovore, bi bili intervjuji z obiskovalci koncerta narodnozabavnega ansambla v prestolnici. Žal v času dela mojega diplomskega dela ni bilo takšne priložnosti (eden od koncertov je bil že decembra), mi je pa vsekakor izziv za naprej. Zanimivo bi bilo slišati odgovore publike prvih vrst, še bolj pa od kje prihajajo. So to res v večjem številu prebivalci Ljubljane (z okolico) ali prebivalci bolj ruralnega, ki se v želji po narodnozabavni glasbi odpravijo na koncert tudi v prestolnico?

Še ena zanimivost, ki bi bila vredna nadaljnjega raziskovanja, je zavračanje »moderne narodnozabavne glasbe« s strani privrženecv »klasične« narodnozabavne glasbe. Torej, kje je za tovrstne oboževalce meja med narodnozabavno in popom oziroma do kje so pripravljeni tolerirati »modernizacijo«?

Za zaključek lahko rečem, da sem pridobila nekaj novih mnenj o sodobni, modernizirani narodnozabavni glasbi, ki jo do sedaj nisem poznala tako dobro. Hkrati pa sem pridobila

občutek da, podobno kot že pred leti, mlajši ansambli z nekimi novimi elementi zopet skrbijo za to, da narodnozabavna glasba »ne ugasne«, saj je vendarle del zgodovine slovenske glasbe.

5 LITERATURA

1. Arksey, Hilary in Peter Knight. 1999. *Interviewing for Social Scientist*. London: SAGE.
2. Barbo, Matjaž. 1994. *Slovenska glasbena zavest* Ljubljana: Zveza kulturnih organizacij Slovenije.
3. Blaukopf, Kurt. 1993. *Glasba v družbenih spremembah : temeljne poteze sociologije glasbe*. Ljubljana: ŠKUC.
4. Cirjaković, Zoran. 2004. *Turbofolk: Naš a svetski*. Dostopno prek: http://www.academia.edu/1908218/Turbofolk_-_nas_a_svetski (30. julij 2014).
5. Del Val, Fernán, Javier Noya in C. Martín Pérez-Colman. 2014. Autonomy, Submission or Sound Hybridization? The Construction of the Aesthetic Canon of the Spanish Pop-Rock. *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* 145(3): 147–178.
6. Fister, Maja. 2014. *Je to mogoče? Vstopnice za Modrijane pograbili v minuti!* Dostopno prek: http://www.siol.net/scena/glasba/novice/2014/08/je_to_mogoce_vstopnice_za_modrijane_pograbili_v_minuti.aspx (20. avgust 2014).
7. Hodgkinson, Paul. 2011. *Media, culture and society: an introduction*. Los Angeles: Sage Publications.
8. Knific, Bojan. 2005 »Slovenija, od kod lepote tvoje ...«: narodno-zabavna glasba kot sooblikovalka sodobne slovenske popularne kulture. *Glasnik slovenskega etnološkega društva* 45(1–2): 72–77.
9. Jason Lipshutz. 2014. *Taylor Swift's »Shake It Off« Single Review: The Country Superstar Goes Full Pop*. Dostopno prek: <http://www.billboard.com/articles/review/track-review/6221814/taylor-swift-shake-it-off-single-review> (19. avgust 2014).
10. Kališnik, Grega. 2013. *Noč Modrijanov: narodnozabavni rokenrol*. Dostopno prek: <http://www.delo.si/zgodbe/nedeljskobranje/noc-modrijanov-narodnozabavni-rokenrol.html> (30. julij 2014).
11. Kopina, Klavdija. 2012. *Modrijani: Letos bi razprodali Stožice v treh dneh brez reklame*. Dostopno prek: <http://www.rtv slo30.si/zabava/druzabna-kronika/modrijani-letos-bi-razprodali-stozice-v-treh-dneh-brez-reklame/293689> (30. julij 2014).

12. Kopina, Klavdija. 2013. *Noč Modrijanov: koncertni spektakel narodno-zabavne glasbe*. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/zabava/druzabna-kronika/noc-modrijanov-koncertni-spektakel-narodno-zabavne-glasbe/321018> (30. julij 2014).
13. Kunej, Drago in Urša Sivic. 2013. *Trapped in Folklore?: Studies in Music and Dance Heritage and Their Contemporary Transformation*. Berlin: LIT Verlag Münster.
14. Luthar, Breda in Dejan Jontes, ur. 2012. *Mediji in občinstva*. Ljubljana: FDV.
15. Luthar, Breda in Slavko Kurdija. 2011. Razred in kulturne distinkcije. *Teorija in praksa* 48(4): 982–1002.
16. Luthar, Breda, Kurdija, Slavko, Jontes, Dejan, Malnar, Brina, Tivadar, Blanka, Kamin, Tanja, Oblak, Tanja. 2011. *Medijska potrošnja, razred in kulturna stratifikacija: končno raziskovalno poročilo s sumarnikom*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.
17. Merriam, Alan P. 2000. *Antropologija glasbe*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
18. *Modrijani*. Dostopno prek: <http://www.modrijani.eu/> (30. april 2014).
19. Muršič, Rajko. 2000. *Trate vaše in naše mladosti, Zgodba o mladinskem in rock klubu*. Ljubljana: Subkulturni azil, Ceršak.
20. Neal, Jocelyn R. 2006. The Quest for country music. *Phi Kappa Phi Forum* 86 (4): 19–22.
21. Negus, Keith. 1992. *Producing Pop: Culture and Conflict in the Popular Music Industry*. London: Edward Arnold.
22. Pompe, Gregor. 2012. Ideologija v glasbi in ideologija o glasbi. V *48. seminar slovenskega jezika, literature in kulture: Ideologije v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*, ur. Aleksander Bjelčevič, 77–82. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
23. Radio1. 2014. *Triggerfinger navdušeni nad Modrijani!* Dostopno prek: <http://www.radio1.si/strani/Oddaje.aspx?ID=27499> (30. julij 2014).
24. Shuker, Roy. 1994. *Understanding popular music*. London, New York: Routledge.
25. Sivec, Ivan. 1999. *Brata Avsenik: evropski glasbeni fenomen iz Begunj na Gorenjskem*. Begunje: Galerija Avsenik - Hohner.
26. Sivec, Ivan in Janez Bogataj. 1998. *Vsi najboljši muzikanti. 1. Razvoj narodnozabavne glasbe od začetkov do leta 1973*. Mengeš: ICO.
27. Stanković, Peter. 2007. *Pašniki, seniki, domačije, kozolci*. Dostopno prek: <http://www.dnevnik.si/objektiv/vec-vsebin/255888> (30. julij 2014)

28. Stanković, Peter. 2014. Rustic obsessions: The role of Slovenian folk pop in the Slovenian national imaginary. *International Journal of Cultural Studies*. Dostopno prek: <http://ics.sagepub.com/content/early/2014/01/19/1367877913515870> (30. julij 2014).
29. Wells, Alan in Hiroshi Tokinoya. 1998. The Genre Preferences of Western Popular Music by Japanese Adolescents. *Popular Music and Society* 22(1): 41–54.

PRILOGE

PRILOGA A - Intervju Anja

1. Kako bi opisala narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)
Narodno zabavna glasba je zame glasba, ki nas povezuje, tako mlajšo generacijo kot starejšo. Ali je vesela ali otožna je odvisno od samega besedila in ritma.
2. Kako po navadi poslušáš narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)
Večinoma po radiu.
3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?
Poslušam jo na raznih veselica, piknikih, praznovanjih, kot so birma, obhajilo, obletnice poroke.
4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?
Besedilo mi je razumljivo, vsi znajo na to plesat in je zaradi tega tudi bolj družabno, sploh če se na raznih srečanjih zbere več različnih starostnih skupin.
5. Kaj tebi osebno pomeni narodnozabavna glasba?
Predvsem ddih, umirjenost, sproščanje.
6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Ansambel Lojzeta Slaka, Modrijani, Fantje z vseh vetrov, Mladi dolenci, Gadi.
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Dobra besedila, ritem glasbe.
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?
Sem človek, ki poslušá različno glasbo ob različnih priložnostih. Pop, dalmatinska glasba, rock.
9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?
Vožnja v avtomobilu, razne žurke kjer je mešanica vsega po malem, doma ko pospravljám, kuham..., na morju vse po malem.
10. Je bila narodno-zabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?
Da, ta zvrst je pri meni prisotna že vse od mladosti. Spomnim se ko smo s starši hodili na veselice, kakšne rojstne dneve, kjer je bila vedno prisotna harmonika
11. Se udeležuješ koncertov narodno-zabavne glasbe?
Do sedaj sem se udeležila koncerta le enkrat tako da je odgovor bolj ne.
12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?

Ja, to pa.

13. Na kolikih si bila v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditve z narodnozabavno glasbo)?

Velikokrat, približno sedemkrat.

14. Si se v zadnjem letu udeležila še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Ne, nobenega.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodnozabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Menim, da je bilo to včasih res manj vredno, sploh z vidika mladine. Kdor je poslušal narodno zabavno glasbo ni bil in. Sedaj pa se je vse bolj približala glasba tudi mladim, mogoče tudi zaradi mladih ansamblov.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

Zaradi mlajših izvajalcev, »luštinih« fantov ... to sigurno pritegne.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji, v medijih na sploh, preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodnozabavne glasbe?

Menim da je resnično preveč tuje glasbe. Predvajati bi morali več domače, slovenske glasbe, ne samo narodnozabavne. Določeni radiji predvajajo slovensko glasbo samo ponoči, ko jih skoraj nihče ne posluša. Samo takrat opazim koliko različnih, enkratnih glasbenikov je kljub vsemu napisalo odlična besedila in pesmi ki gredo v uho in bi lahko bila mogoče bolj priljubljena, če bi jo ljudje večkrat slišali. Sedaj je pa poplava samo raznih tujih, ki naj bi bili hiti sveta in se vrtijo vsake pol ure.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

To mislim da ne, lahko bi bili pa malo bolj pozorni tudi na naše izvajalce.

19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Občasno Na zdravje in pa Znan obraz ima svoj glas.

20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Revije zelo malo, skoraj da bi rekla da jih ne, vsaj v zadnjih letih. Od knjig pa rada berem življenjske zgodbe, drame. Zadnje leto preberem približno eno na mesec.

- Spol: Ž
- Starost: 24
- Dosežena izobrazba: diplomirani ekonomist
- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): naselje

PRILOGA B – Intervju Brigita

1. Kako bi opisala narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)
Narodnozabavna glasba je bolj otožna in lepa.
2. Kako po navadi poslušáš narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)
Ponavadi kar na youtubu. Včasih pa tudi v avtu na USB-ju.
3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?
Narodnozabavno glasbo poslušam takrat, ko čutim potrebo po njej. Včasih si zaželim, da slišim katero lepo narodnozabavno skladbo in si jo zavrtim.
4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?
Predvsem je to melodija, ki gre hitro v uho, pa tudi besedila so po navadi zelo lepa in čustvena. Včasih ena skladba lahko pove zelo veliko.
5. Kaj tebi osebno pomeni narodnozabavna glasba?
Meni pomeni nekakšno sprostitev, ko jo poslušam se zaprem vase in sem v svojem svetu. Včasih tudi ob pesmih z življenjskimi besedili podoživljam kakšen dogodek.
6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Rada poslušam takšno zvrst narodnozabavne glasbe, kot je npr. Lojze Slak. Avsenik »stil« mi ni preveč všeč. Mladi ansambli na sceni imajo tudi zelo dobre skladbe, npr. Štrajk, Gadi, Unikat, Azalea itd. Tako, da poslušam te našete ansamble, pa tudi Slakove, Modrijani, Navihanke itd.
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Njihova lahkotnost in sproščenost. Naredijo preprosto skladbo, ki je potem uspešna in dobro poslušana. Pri nekaterih ansamblih pa tudi njihova energija, ki je nikoli ne zmanjka (Modrijani, Gadi...).
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?
Tudi druga glasba mi je všeč. Predvsem rada poslušam hrvaško glasbo – Colonia, Jelena Rozga, Severina itd., kot tudi kakšne dalmatinske skladbe, všeč so mi tudi Gibonni, Oliver Dragojevič itd. Kaj se tiče ostale tuje glasbe pa jo poslušam malo manj. Najbolj pa poslušam pop, tudi rock.
9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?
Takrat, ko čutim potrebo po njej, torej čisto po občutku. Pa na kakšnih zabavah, rojstnih dnevih in podobno.
10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?

Da in ravno to je tudi glavni razlog, da jo poslušam. Pri 10-ih letih sem namreč začela igrati harmoniko in takrat sem se ji tudi približala. Potem mi nekaj časa ni bila zanimiva, zdaj pa jo imam rada.

11. Se udeležuješ koncertov narodnozabavne glasbe?

Koncertov zelo redko, se pa udeležujem veselice, ki so v mojih krajih zelo pogoste. Poleti so namreč veselice vsak vikend in jih pogosto obiskujemo.

12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?

Da, veselice.

13. Na kolikih si bila v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditev z narodnozabavno glasbo)?

V zadnjem letu na nobeni, zaradi otroka. V prejšnjem letu oz. lansko poletje pa nekje na desetih veselicah.

14. Si se v zadnjem letu udeležila še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Da, bila sem na koncertu skupine Parni valjak.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodnozabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Menim, da je ne jemljejo kot manjvredno. To govorim zato, ker sem doma iz majhnega kraja in pri nas v Posavju je ogromno mladine prisotno na veselicah. Lahko bi rekla, da narodnozabavno glasbo obožujejo. Na splošno pa težko rečem, kajti v mestih je verjetno slika malo drugačna.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

Menim, da zato ker ni več tista klasična kot je bila včasih – Slaki in Avseniki, ampak je na sceno prišlo ogromno novih ansamblov, ki so vpeljali še neke nove elemente v skladbe in glasba ni več tipično narodnozabavna. To pa je očitno ljudem všeč. Modrijani so npr. narodnozabavno glasbo kar močno spremenili in očitno uspešno, saj je Noč modrijanov vedno rezervirana.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodnozabavne glasbe?

To je zelo odvisno od tega, kateri radio poslušam. Radio 1 ali Radio center imajo preveč tuje glasbe. Jaz poslušam radio Aktual in mi je všeč, ker je glasba res raznovrstna. Drugače pa je npr. radio Veseljak ali pa radio Sraka, kjer vrtijo ves čas le narodnozabavno glasbo.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

Da, s tem se sigurno počutimo bolj povezani, bolj Slovenci in na nek način predstavljamo s to glasbo, da smo to mi.

19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Nobene v bistvu. Včasih sem gledala oddajo Na zdravje, zdaj pa ne gledam televizije. Edino 24ur občasno spremljam.

20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Nič.

- Spol: ženski
- Starost: 24 let
- Dosežena izobrazba: ekonomski tehnik
- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): vas

PRILOGA C – Intervju Jožica

1. Kako bi opisala narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)

Je zabavna, vesela, razigrana.

2. Kako po navadi poslušáš narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)

Na veselicah, Youtubu ali na avtoradiu.

3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?

Ko mi je dolgčas, ko si tega preprosto zaželim, ker mi paše in predvsem ob praznovanjih.

4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?

Petje oziroma izvedba in njihova spremljava ob instrumentih.

5. Kaj tebi osebno pomeni narodno-zabavna glasba?

Je domača, preprosta, zabavna glasba ob polkah, po drugi strani pa mi nudi sproščenost in uživanje ob valčkih.

6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?

Modrijani, Gadi, Lojze Slak, Mladi Dolenjci, Veseli Dolenjci, Smeh, Stil, Novi spomini, Ansambel Roka Žlindra, Vikend, Naveza, Mihelič

7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?

Predvsem izvajanje njihovih komadov, kjer se izraža veselje, razigranost, čustva...

8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?

Seveda, načeloma poslušam več zvrsti glasbe, predvsem pa narodne, pop, dalmatinske...

9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?

Ob praznovanjih, ob zabavnih organiziranih dogodkih v lokalih, klubih

10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?

Seveda, pri nas doma se je vedno poslušala narodna zabavna glasba, v otroških letih smo se iz nje bolj hecali in jo označevali z govejo, Sedaj pa je to v mladostniških letih povsem drugače, glasbo cenim in ob njej uživam.

11. Se udeležuješ koncertov narodno-zabavne glasbe?

Seveda.

12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?

Itak, povsod kjer lahko pridem, predvsem veselice v poletnih dneh! S prijatelji se zmenimo, vsak vikend pelje eden in gremo. To hodimo kar vsako leto. Med letom in tednom se bolj malo vidimo, veselice so pa enkratna priložnost za druženje.

13. Na kolikih si bila v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditev z narodnozabavno glasbo)?

Približno desetih. Kar veliko, ja!

14. Si se v zadnjem letu udeležila še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Seveda, veselice so se že začele! To hodimo vsako poletje, da se malo naplešemo in »podružimo«.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodnozabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Na splošno ljudem narodna zabavna glasba veliko pomeni, dandanes jo poslušá velika večina in je ne jemljejo kot manjvredno, temveč so nanjo ponosni.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

So ansambli, ki znajo izvajati več zvrsti in odlično zabavajo publiko, tako so dandanes postali zelo popularni, npr. Modrijani, Gadi ...

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodno-zabavne glasbe?

Ne, danes so že ločeni programi na televizijah, prosta izbira na Youtubu, tako da lahko poslušáš kar ti paše.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?
- Ne vem če bi rekla prav tako, jim pa veliko pomeni, saj je to naša glasba in smo nanjo ponosni.
19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?
- Zadnje čase bolj poredko zaradi vseh obveznosti, drugače pa sem si kdaj pogledala oddajo Slovenski pozdrav, Raketa pod kozolcem, Na zdravje
20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?
- Ker sem radovedna rada prebiram različne revije s trači, glasbo, zdravjem in lepoto, tako da bi tukaj lahko ogromno naštevala.
- Spol: ženski
 - Starost: 25 let
 - Dosežena izobrazba: dipl.ing. geod.
 - Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): naselje

PRILOGA Č – Intervju Katja 1

1. Kako bi opisala narodnozabavno glasbo?
Rekla bi, da je predvsem vesela in zabavna.
2. Kako po navadi poslušáš narodno-zabavno glasbo?
Predvsem po radiu in pa na veselicah, ko so.
3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?
Raznorazna družinska praznovanja, rojstni dnevi. Takšne, bolj družinske priložnosti.
4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?
Da je to vesela glasba, dobra predvsem za ples.
5. Kaj tebi osebno pomeni narodno-zabavna glasba?
Prav osebno nič. Všeč mi pa je, da se z njo da narediti odlično zabavo.
6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Trenutno Gade. Ni nekih stalnih izvajalcev, ki bi jih poslušala ves čas.
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Predvsem energija, ki jo imajo na odru in v pesmih.
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?
Vsaka zvrst glasbe je na nek način zanimiva. Poslušam vso glasbo, samo rap in house ne.
9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?

V prostem času, ob pospravljanju, v avtu, pri rekreaciji in podobno.

10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?

Ta glasba je že vse življenje prisotna v mojem življenju, saj so nad njo precej navdušeni starši.

11. Se udeležuješ koncertov narodno-zabavne glasbe?

Ne.

12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?

Ja, predvsem veselice.

13. Na kolikih si bila v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditev z NZ glasbo)?

Številčno težko predelim, jih je bilo pa veliko predvsem v poletnem času.

14. Si se v zadnjem letu udeležila še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Ne, nobenega.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodno-zabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Pred leti sem imela tak občutek, trenutno pa se mi ne zdi tako, saj vse več mladih posluša to glasbo.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

Hmm ... ne vem. Dobro žurko naredijo, imajo dobre pesmi, ki mlade pritegnejo.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodno-zabavne glasbe?

Res je, da se po radijih predvaja vse več tuje glasbe in precej manj narodnozabavne. Torej ja, preveč tuje je.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

Ta glasba vsekakor ne more škoditi nobenemu Slovencu.

19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Jih ne spremljam.

20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Jih ne prebiram.

- Spol: ženski

- Starost: 25

- Dosežena izobrazba: diplomirana ekonomistka
- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): vas

PRILOGA D – Intervju Katja 2

1. Kako bi opisala narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)
Narodnozabavna glasba se mi zdi zelo razigrana, vendar nekatere pesmi v sebi skrivajo tudi žalost.
2. Kako po navadi poslušáš narodno-zabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)
Preko računalnika – Youtube, radio.
3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodno-zabavno glasbo?
Po navadi klasično, ob nedeljah, in pa seveda na veselicah.
4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?
Všeč mi je preprostost melodij.
5. Kaj tebi osebno pomeni narodnozabavna glasba?
Narodnozabavna glasba mi osebno pomeni nekaj domačega oziroma se ob poslušanju počutim udobno, domače.
6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Modrijani, Gadi..
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Razgibanost glasbenega spektra – ni tiste ravne linije, vedno nekaj novega, veselega.
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?
Načeloma poslušam vse zvrsti glasbe, razen kakšnih hard metal ipd..
9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?
Vsakodnevno poslušam raznovrstno glasbo.
10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?
Iz otroštva se spominjam predvsem pesmi Franca Koširja, ko sva jih z bratom veselo prepevala ob poslušanju radia ali kasete.
11. Se udeležuješ koncertov narodnozabavne glasbe?
Ne.
12. Se udeležuješ prireditvev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?
Da.

13. Na kolikih si bila v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditve z narodnozabavno glasbo)?

Mislím, da na »ene« dveh.

14. Si se v zadnjem letu udeležil /-a še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Ne, nobenega.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodnozabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Menim, da ne. Ljudje narodnozabavno glasbo spoštujejo, in mislim da čedalje bolj.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

Ker je postala bolj razgibana.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodnozabavne glasbe?

Po mojem mnenju je vsega dovolj, potrebno je le preklopiti na pravi kanal ob pravem času.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

Menim, da je res tako. Slovenci smo ponosni na »našo zvrst« glasbe.

19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Spremljam šov Denisa Avdiča (ob nedeljah).

20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Zelo redko, Cosmopolitan.

- Spol: ženski
- Starost: 24
- Dosežena izobrazba: diplomirani ekonomist (UNI)
- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): vas

PRILOGA E – Intervju Klemen

1. Kako bi opisal narodno-zabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)

To je vesela, poskočna, živa, sproščujoča glasba ki se je ne da naveličat.

2. Kako po navadi poslušáš narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)

Največ preko radia, računalnika ...

3. Ob kakšnih priložnostih (doma?) najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?
Če kaj počnem, delam da ta čas hitreje mine in tudi ob praznovanjih, žurkah...Velikokrat pa tudi na veselicah, kamor gremo s prijatelji. To je nekakšno naše »glavno« druženje poleti, poleg kakšnih športnih dejavnosti.
4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?
Ritem, besedilo in glas harmonike.
5. Kaj tebi osebno pomeni narodnozabavna glasba?
Mi je najboljša glasba na svetu.
6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Slaka, Avsenike, Modrijane pa tudi vse druge.
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Besedilo, glas pevcev in zvok glasbe.
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?
Vsaka glasba, stil glasbe je nekaj posebnega, svojega. Tudi rock, metal.
9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?
Če kaj počnem, delam da ta čas hitreje mine.
10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?
Tudi malo. Spomnim se, da smo obiskovali veselice, jo poslušali na kakšnih družinskih zabavah in podobno.
11. Se udeležuješ koncertov narodnozabavne glasbe?
Tudi, ko imajo kje v bližini domačega kraja kakšen nastop.
12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?
Absolutno.
13. Na kolikih si bil v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditev z narodnozabavno glasbo)?
Seveda! Na vsaj desetih.
14. Si se v zadnjem letu udeležil še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?
Ne, to ne.
15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodno-zabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Na vaseh ne, v mestih pa je to možno. Pa ne bi vedel zakaj, saj se mi ne zdi nič toliko drugačnega pri njej. Prej obratno, saj je bila narodnozabavna glasba včasih del vseh.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

Zaradi dobrih veselic, koncertov, ansamblov... Znajo narediti dober žur in privabiti ljudi.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodno-zabavne glasbe?

Ja. Kakšno zabavno slovensko še slišiš, pri narodnozabavni se pa konča. Pa bi bila lahko, še posebej mlajši ansambli, ki imajo pesmi precej moderne.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

Niti ne.

19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Jih gledam zelo redko. Če že, potem Na zdravje, Slovenski pozdrav ...

20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Jih ne.

- Spol: Moški

- Starost: 24 let

- Dosežena izobrazba: Visokošolska

- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): predmestje

PRILOGA F – Intervju Mitja

1. Kako bi opisal narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)

Narodno-zabavna glasba je glasba za srce. Lahko je otožna, vesela in razigrana, odvisno od tvojega razpoloženja, poslušaj tisto ki ti lahko tisti trenutek polepša dan.

2. Kako po navadi poslušaj narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)

V avtomobilu ali youtube.

3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušaj narodnozabavno glasbo?

Doma bolj redko, samo kadar po Youtube pregledujem »konkurenci« ter se učim nove komade. Drugače pa na prireditvah, kjer igramo.

4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?

Besedila, predvsem pri valčkih.

5. Kaj tebi osebno pomeni narodnozabavna glasba?

Sprostitev, užitek, hobi...

6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Poljanšek, Slak, Mihelič, Popotniki, hehe.
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Kvalitetna glasba in pravi pristop do le-te.
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?
Poslušam vse zvrsti glasbe, zadnje čase največ dance glasbe, ter dalmatinske ob kateri zaigra srce.
9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?
V avtomobilu, nimam kakšnih posebnih »priložnosti« kamor bi bila namenjena.
10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?
Zanimivo, da niti ne. Toliko kot v vsaki družini ob nedeljskem kosilu. V naši družini je bila doma bolj cerkvena glasba.
11. Se udeležuješ koncertov narodnozabavne glasbe?
Kot gledalec ne, kot nastopajoč redno.
12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?
Včasih, če sam ne stojim na odru.
13. Na kolikih si bil v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditev z narodnozabavno glasbo)?
Kot gledalec samo na 1-2.
14. Si se v zadnjem letu udeležil še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?
Ne, nobenega.
15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodno-zabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?
Včasih so jo, odkar pa imamo »pop narodnozabavno glasbo«, »ala« Gadi, Modrijani, in tako dalje, pa niti ne več. Vendar to po mojem mnenju ni vedno prava narodnozabavna glasba.
16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?
Zaradi zgoraj omenjenega dejstva.
Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodno-zabavne glasbe?

Na splošno je preveč tuje glasb in bi bilo potrebo vrteti več Slovenske glasbe, tako narodnozabavne kot druge zvrsti.

17. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

Kar se mene tiče ne, možno pa da nekaterim to res veliko pomeni.

18. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Spremljam jih načeloma niti ne, poznam pa »Raketa« in slovenski pozdrav, katerih se tudi udeležujemo s svojim ansamblom.

19. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Prebiram jih preko spleta, in sicer: Finance, Ekipa, Nogomania, Siol.net in še kakšno podobno.

- Spol: M
- Starost: 25
- Dosežena izobrazba: 5. stopnja
- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): vas

PRILOGA G – Intervju Rok

1. Kako bi opisal narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)

Načeloma je vesela, le redke so izjeme. Vendar veseli ritmi velikokrat ne razveselijo, ker so fraze v melodiji in tekstu že močno obrabljene.

2. Kako po navadi poslušáš narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)

Redko po radiju, večkrat po televiziji (narodnozabavne oddaje).

3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?

Redko, a ob večernih televizijskih oddajah.

4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?

Naravni slovenski glasovi, ki so povezani v tradicionalno večglasje. V mislih imam še posebno starejše ansamble, ki so gojili staro slovensko petje, danes se pa to žal izgublja v ne-kvaliteti.

5. Kaj tebi osebno pomeni narodnozabavna glasba?

Pomeni zvrst glasbe, ki vzdržuje del slovenske kulture, vendar je ne preferiram glede na ostale zvrsti. Če je glasba kvalitetna, ni pomembno katera zvrst je.

6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?

Ansambel Lojzeta Slaka, Modrijani.

7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?

lepo in ubrano petje.

8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?

Absolutno poslušam več zvrsti. Kot sem že zapisal, ni važna zvrst, važna je kvaliteta. V bistvu jaz ne poslušam zvrsti, ampak izvajalce.

9. Ob kakšnih priložnostih poslušáš druge zvrsti glasbe?

Največ med vožnjo v avtomobilu in doma med prostim časom.

10. Je bila narodnozabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?

Da, v spominu imam nedeljske popoldneve, ko se je vsa družina usedla pred televizijo in poslušala takratno popularno glasbo, tudi narodnozabavno.

11. Se udeležuješ koncertov narodnozabavne glasbe?

Ne.

12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?

Redko. Predvsem so to veselice.

13. Na kolikih si bil v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditev z narodnozabavno glasbo)?

Z narodnozabavno glasbo na enem, na drugih nisem bil.

14. Si se v zadnjem letu udeležil še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Ne, v bistvu res nobenega.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodnozabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Vedno manj. Zdi se mi, da je bilo pred cca. 15 leti skoraj sramotno za mladega človeka poslušati narodnozabavno glasbo, danes pa s ansambli, kot npr. Modrijani, Gadi ... to glasbo približali vsem generacijam.

16. Zakaj misliš, da je narodno-zabavna glasba zopet popularna?

Dobri menedžerji in reklamiranje.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodnozabavne glasbe?

Sem zagovornik dejstva, da slovenska glasba ne bi smela imeti potuhe na radijih samo zato, ker je »naša«. Če je skladba kvalitetna ali vsaj poslušljiva, naj bo predvajana. Kot je dejal direktor Radia 1, naj ansambli naredijo hit kot npr. »Ti moja rožica« in ne bo bojazni, da ne bi bila predvajana.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?
- Menim, da Slovenci za zavednost potrebujemo več dejavnikov, med drugim tudi slovensko glasbo (ne le narodnozabavno glasbo). Vendar mnogim niti glasba ne pomaga.
19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?
- Trenutno lahko izpostavim oddaja Znan obraz ima svoj glas. Drugih ne spremljam redno.
20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?
- Sem v obdobju, ko večinoma prebiram le študijsko literaturo. Med obdobjem počitnic pa v roke primem knjige z domišljijsko in zgodovinsko tematiko. Revij ne prebiram.
- Spol: M
 - Starost: 23
 - Dosežena izobrazba: gimnazijska
 - Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): Na vasi.

PRILOGA H – Intervju Urša

1. Kako bi opisala narodnozabavno glasbo? (je otožna, vesela, razigrana ...)
Zelo vesela in razigrana, čeprav včasih tudi malo otožna, če je tako besedilo.
2. Kako po navadi poslušáš narodnozabavno glasbo? (radio, predvajalnik, playliste ...)
Po navadi na portalu youtube in na CD-ju ki sem si ga sama ustvarila in ima moje najljubše ansamble.
3. Ob kakšnih priložnostih najraje oziroma največkrat poslušáš narodnozabavno glasbo?
Takrat ko sem vesela, ko imamo kakšno zabavo in ko se učim.
4. Kaj ti je najbolj všeč pri tej zvrsti glasbe?
Je zelo tradicionalna in predstavlja spomine na nedeljske popoldneve.
5. Kaj tebi osebno pomeni narodno-zabavna glasba?
Pomeni mi, zabavo, dolge preplesane noči na veselicah in sprostitiv.
6. Katere izvajalce najraje oziroma najpogosteje poslušáš?
Gadi, Modrijani, Biseri, Avseniki (mlajši), Nemir...
7. Kaj ti je pri teh izvajalcih najbolj všeč?
Znajo mešati tradicijo (tradicionalni »melos«) z novejšimi ritmi.
8. Kaj pa meniš o drugih zvrsteh glasbe? Poslušáš še katero drugo zvrst?

Druge zvrsti me ne motijo. Poslušam rock, pop, musical sound tracke, country.

9. Ob kakšnih priložnostih poslušas druge zvrsti glasbe?

Po navadi med tekom, čeprav mi tudi takrat paše narodno zabavna.

10. Je bila narodno-zabavna glasba del tvojega otroštva? Na kakšen način, kakšne spomine imaš nanjo?

Je bila, čeprav sem se je takrat otepala. Spominjam se nedeljskih popoldnevov z starši in starimi starši. Oče je sploh velik oboževalec te glasbe in me je takrat silu, da sem jo poslušala. Meni je bila všeč samo na skrivaj ne »javno« ker takrat to pač ni bilo »cool« in je bila označena za govejo glasbo, ki jo poslušajo samo starejši.

11. Se udeležuješ koncertov narodno-zabavne glasbe?

Koncertov se po navadi ne udeležujem, ker nimam denarja za vstopnice.

12. Se udeležuješ prireditev kjer nastopajo narodnozabavni ansambli (veselice, občinske prireditve, ...)?

Se udeležujem veselice, ker je atmosfera super in po navadi obstaja možnost, da spoznaš izvajalce in jih pohvališ. Pa tudi tam se šele vidi kakovost glasbenika, ker je včasih petje v živo popolnoma drugačno kot petje, ki ga slišimo na CD-ju.

13. Na kolikih si bila v zadnjem letu (koncertih ali na sploh prireditve z narodnozabavno glasbo)?

Na vsaj šestih.

14. Si se v zadnjem letu udeležila še kakšnega drugega koncerta poleg prireditve (ali koncerta) z narodnozabavno glasbo? Katerega?

Ne, nisem.

15. Se ti zdi, da ljudje na splošno na narodno-zabavno glasbo gledajo zviška, jo jemljejo kot manjvredno?

Tako je bilo včasih, zdaj pa se mi zdi, da taka glasba spet postaja popularna in jo poslušajo tudi mlajši.

16. Zakaj misliš, da je narodnozabavna glasba zopet popularna?

Mislim, da so krivci za to Modrijani, pred njimi pa Mladi Dolenci in Čuki v narodno zabavni izvedbi. K narodnozabavni glasbi naših dedkov in staršev so vnesli neko moderno noto oziroma ritem. Pesmi novejših NZ ansamblov imajo namreč bolj žive ritme, spoti so bolj drzni ipd. vse to pa pospremi dobro večglasno petje, kakšen lep solo harmonike itd.

17. Misliš, da je po radiu, televiziji ... preveč tuje glasbe? Misliš, da bi morali predvajati več narodnozabavne glasbe?

Na žalost je res tako, da na naših TV in radio postajah prevladuje tuja glasba, kar me načeloma ne moti, mi pa ni všeč, da je čas za narodnozabavno glasbo »rezerviran« za pozne večerne ure oziroma takrat, ko ni toliko poslušalcev oziroma gledalcev.

18. Misliš, da je poslušanje narodnozabavne glasbe za Slovence pomembno, da se s tem lahko počutimo »bolj Slovenci«?

Da, ker se mi zdi, da tu največji »sovražnik« narodnozabavne glasbe, zastrže z ušesi če sliši Golico.

19. Katere (če katere) oddaje po navadi spremljaš po televiziji in kako pogosto?

Raketa in Slovenski pozdrav. Po navadi gledam Slovenski pozdrav takrat ko je na sporedu, Raketo pa naslednji dan, ker tisti dan gledam nekaj drugega.

20. Katere revije ali knjige po navadi prebiraš in kako pogosto?

Od narodnozabavne literature sem prebrala zanimivo biografijo o Lojzetu Slaku, drugače je pa moje čtivo bolj usmerjeno v študijski material oziroma kadar imam čas dober ženski roman za možgane na »off«.

- Spol: Ž.
- Starost: 22.
- Dosežena izobrazba: 4-letna poklicna.
- Kraj bivanja (vas, naselje, predmestje, mesto): Vas.